

केन्द्रीय विद्यालय संगठनम् बेंगलूरु Kendriya Vidyalaya Sangathan Bengaluru

प्रथम पूर्वसिद्धता-परीक्षा (1st PRE-BOARD Exam ,2024-25)

कुञ्चिका (MARKING SCHEME)

कक्षा - दशमी (X) विषय: - संस्कृतम् समय:-होरात्रयम् पूर्णाङ्क:- 80

क-खण्ड: - अपठितावबोधनम् -(10-अङ्काः)			
1	अपठित-अवबोधनम् (अनुच्छेदः)	(80-100-शब्दपरिमितः)	
	अ). एकपदेन उत्तरत	1.इन्द्रः 2.विद्याध्ययनम् 3.गुरोः	1 x 2 = 2
	आ). पूर्णवाक्येन उत्तरत-	1.अहं कथमपि विद्यां साधयेयम् 2.उपहासम् 3. गङ्गातीरं..	2 x 2 = 4
	इ). शीर्षकलेखनम् -	समुचितशीर्षकस्य कृते अङ्कः देयः	1 x 1 = 1
	ई). निर्देशानुसारम् उत्तरत-	1.सोमदेवः 2.आदौ 3. सोमदेवाय 4.बाल्ये	1 x 3 = 3
ख-खण्ड: - रचनात्मकं कार्यम् (15- अङ्काः)			
2	औपचारिकं / अनौपचारिकं पत्रलेखनम्	1.छात्रावासतः 2.पितृपादाः ! 3.कुशली 4.अध्ययनं 5.अस्माकं 6.शैक्षिकयात्रार्थं 7.इच्छामि 8.द्विसहस्ररूप्यकाणि 9.अवसरं 10. मोहनः	½ x10 =5
3	चित्राधारित-वाक्यरचना	समुचित-वाक्यरचनायै पूर्णाङ्काः देयाः ॥	1 x 5 = 5
4	प्रदत्तवाक्यैः संवादपूर्तिः / कथा पूर्तिः	१-B २- A ३-D ४-E ५-C अथवा 1.अस्ताचलं 2.भगवान् 3.अन्धकारे 4.लोकानां 5.जीवाः 6.विज्ञाय 7.सविनयं 8. मम 9. जनानाम् 10. स्वजीवनं	1 x 5 = 5
ग - खण्डः अनुप्रयुक्तं व्याकरणम् -(25-अङ्काः)			
5	सन्धिः / विच्छेदः च	1.कः + चित् 2.संस्कृतच्छात्राः 3.इतःततः+ 4. पापिनाम् + च 5.प्रयुक्तः + अयम्	1 x 4 = 4
6	समासः	1.यथास्थानम् 2.पिकः च काकः च 3.सर्वं ददाति इति 4.शास्त्रपारङ्गतः 5.न उद्वेगकरं	1 x 4 = 4
7	प्रकृति-प्रत्ययं संयोज्य विभज्य वा लिखत	1.न वक्रता 2. बुद्धि + मतुप् 3. राक्षसत्वं 4. मासिकी 5. रमणीय + टाप्	1 x 4 = 4
8	वाच्यपरिवर्तनम्	1.त्वम् 2. पठ्यते 3. अहम् 4.इतिहासः	1 x 3 = 3
9	समय-वाचकाः	1.पादोन अष्ट 2. सपाद अष्ट 3. सार्ध अष्ट 4. त्रि	1 x 3 = 3
10	अव्ययानां प्रयोगः	1. च 2. श्वः 3. अधुना 4. यत्र 5. कदा	1 x 4 = 4

11	वाक्यशुद्धीकरणम्	1. जनाः 2. त्वं 3. कमलानि 4. कुपिता	1 x 3 = 3	
घ खण्डः - पठितावबोधनम् - (30 अङ्काः)				
12	गद्यांशः अ) एकपदेन-उत्तरत-	1. मेषः 2. वह्निज्वालाः 3. मेषः	$\frac{1}{2} \times 2 = 1$	30
	आ) पूर्णवाक्येन उत्तरत-	1.निकटस्थाम् अश्वशालां प्रविशति। 2. प्राणत्राणाय ..। 3. अर्धज्वलितकाष्ठेन..	1 x 2 = 2	
	इ) भाषिकं कार्यम्	1. मेषः 2. ज्वालमालाकुलाः 3. महानसम्	1 x 2 = 2	
13	पद्यांशः अ) एकपदेन-उत्तरत-	1. मधुरभाषिणी 2. आचार्यात् 3. शीतला	$\frac{1}{2} \times 2 = 1$	
	आ) पूर्णवाक्येन उत्तरत-	1. चन्दनस्य रस: 2. शिष्य..स्वमेधया :। 3. शीतलसलिलं, चन्दनरसः शीतला छाया....	1 x 2 = 2	
	इ) भाषिकं कार्यम्	1. पादम् 2. वाणी 3. आचार्यात्	1 x 2 = 2	
14	नाट्यांशः - अ) एकपदेन-उत्तरत-	1. देवाधिपतिः 2. चक्षुर्दानम् 3. राज्ञः	$\frac{1}{2} \times 2 = 1$	
	आ) पूर्णवाक्येन उत्तरत-	1. रविशशितारामण्डलभूषितम् 2. नेत्रहीनयाचकस्य 3. याचकः	1 x 2 = 2	
	इ) भाषिकं कार्यम्	1. दुष्करं 2. लोकयात्रा 3. त्वत्तः	1 x 2 = 2	
15	प्रश्ननिर्माणम्	1. कः 2. कुत्र 3. कदा 4. काः 5. कुत्र 6. केभ्यः	1 x 5 = 5	
16.	श्लोकस्य अन्वयार्थः / भावार्थः	अन्वयः- प्रतिज्ञाय, कुरुते, अनिश्चितमतेः, स्यात्, अथवा 1. भरतकुलश्रेष्ठ ! 2. इन्द्रियाणि 3. पापशीलम् 4. विनाशय	$\frac{1}{2} \times 4 = 2$	
17.	प्रसङ्गानुसारम् अर्थः;	1. पर्वतानाम् 2. परस्परम् 3. तिरस्कारः 4. दुःखिताः 5. स्वभावम्	1 x 4 = 4	
18	पाठाधारित-कथा पूर्तिः	1. विनयशीलः 2. प्रजाः 3. दानशालाः 4. दानवीराः 5. शरीरस्य 6. धारयित्वा 8. निर्बाधा 7. सरोवरस्य	$\frac{1}{2} \times 8 = 4$	
कुलप्रश्नाः / अङ्काः				80